

Alueellisten inhouse -yhtiöiden merkitys harvaan asutuilla alueilla

Osaamisen varmistaminen harvaan asutuilla alueilla alueellisten inhouse-yhtiöiden avulla:

- Yli 300 kunnasta merkittävä osa kamppailee talouden, väestön vähenemisen ja osaavan työvoiman puutteen kanssa
- Alueellisten yhtiöiden avulla voidaan varmistaa riittävä osaaminen omistajien käyttöön ja tukipalveluiden mahdollistamiseksi
- Alueelliset inhouse-yhtiöt mahdollistavat kustannustehokkaat ja laadukkaat tukipalvelut alueellisesti keskitetysti järjestettynä

Hallitusohjelman kirjaukset johtavat kustannusten kasvuun ja osaamispulan pahenemiseen harvaan asutuilla alueilla:

- Kirjaukset ovat kasvattamassa julkisen talouden kustannuksia ja ovat erityisen haitallisia harvaan asutuille alueille vaikeuttaen palveluiden saatavuutta
- Alustavissa laskelmissa omistajien jatkuvat kustannukset saattaisivat nousta jopa +30 % jos alueellisia inhouse-yhtiöitä joudutaan purkamaan kymmenen omistajan toimijoiksi
- Suurin kustannusnousu johtuu palveluiden tuottamiseen tarvittavien henkilöiden erityisosaamisen monistamisesta, minkä riittävydestä alueilla ei ole tällä hetkellä mitään varmuutta
- Kirjauksissa ei huomioida, että harvaan asutuilla alueilla ei ole toimivia markkinoita, esimerkiksi ICT-sektorilla, missä pienten kuntien tarpeet eivät ole kaupallisesti riittävän kiinnostavia

Markkinatoimijoiden ja alueellisten inhouse-yhtiöiden välinen yhteistyö tuottaa molemminpuolisia hyötyjä:

- Alueelliset inhouse-yhtiöt tekevät yhteistyötä markkinatoimijoiden kanssa, keräten asiakastarpeita ja tarjoten kilpailutusten kautta markkinatoimijoille merkityksellisiä liiketoimintamahdollisuuksia harvaan asutuilta alueilta – yhdenmukaisesti järjestetyt palvelut edistävät julkisen talouden tuottavuutta alueilla
- Markkinatoimijoiden ja alueellisten inhouse -yhtiöiden yhteistyön kautta varmistetaan riittävät resurssit ja osaaminen vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin

Vetoomus hallitusohjelman kirjausten uudelleenarvioimiseksi:

- Hallitusohjelman kirjauksia ja mahdollisia lakimuutoksia tulisi arvioida ottaen huomioon harvaan asutettujen alueiden erityispiirteet
- Inhouse-yhtiöiden toiminnan tulisi olla mahdollista 10 % vähimmäisomistusvaadetta laajemmissa kokonaisuuksissa harvaan asutuilla alueilla

